

DECIZIE

10 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean

examinând recursul declarat de către Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo” împotriva Întreprinderii Individuale „Voloșciuc Igor” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea dobânzii de întârziere,

împotriva încheierii din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo”,

constată :

La 06 februarie 2017, Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo” (în continuare IPAPS „Nicolae Dimo”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii Individuale „Voloșciuc Igor” (în continuare ÎI „Voloșciuc Igor”) cu concretizare ulterioară a cerințelor solicitând, încasarea prejudiciului material cauzat în urma neexecutării obligațiilor contractuale în mărime de 47 400,00 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 29 168,53 lei și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 8 297,05 lei.

Prin hotărârea din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea depusă de IPAPS „Nicolae Dimo” a fost respinsă.

La 18 ianuarie 2018, IPAPS „Nicolae Dimo”, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Prin încheierea din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel declarate de IPAPS „Nicolae Dimo”, fiind-ii acordat apelantului termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume, pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1 577,6 lei. Totodată a fost adus la cunoștința apelantului, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită cererea de apel înaintată de IPAPS „Nicolae Dimo”, pe motiv că nu au fost îndeplinite în termenul stabilit indicațiile instanței de apel cuprinse în încheierea din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 24 iunie 2018, IPAPS „Nicolae Dimo” a depus cerere de recurs împotriva încheierii nominalizate.

În motivarea recursului a indicat că, încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău este una neîntemeiată deoarece, la materialele dosarului lipsește dovada de comunicare IPAPS „Nicolae Dimo”, s-au avocatului acestuia Sergiu Coptu a încheierii instanței de apel din 08 mai 2018, prin care nu s-a dat curs apelului declarat, astfel fiind încălcată procedura de comunicare a actelor juridice.

IPAPS „Nicolae Dimo” a reiterat că încheierea din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată la 16 iunie 2018.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedura civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la data comunicării încheierii.

Materialele cauzei atestă că, încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 31 mai 2018 (f.d. 105, 106-108), fiind expediată în adresa părților la 11 iunie 2018 ce se atestă prin scrisoare de însoțire nr.6656 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 109), însă la materialele cauzei nu există dovada recepționării efective a acesteia de către participanții la proces.

Totodată, recurentul IPAPS „Nicolae Dimo” a susținut în cererea de recurs, că a recepționat decizia instanței de apel la 16 iunie 2018. (f.d. 115)

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat la 25 iunie 2018 de către IPAPS „Nicolae Dimo”, în termen. (f.d.113-118)

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Art. 365 alin. (1) lit. d), (4) Cod de procedură civilă prevede că, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul. Elementele

cererii de apel prevăzute la alin. (1) lit. d), e) și h) pot fi incluse într-o cerere de apel suplimentară depusă după data întocmirii hotărârii integrale. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin urmare, în conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Din materialele cauzei rezultă, că la 18 ianuarie 2018, IPAPS „Nicolae Dimo”, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu în baza mandatului seria MA nr.1014868 din 24 ianuarie 2017 (f.d. 4) a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 22 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral. (f.d. 95-96)

Ca urmare, prin încheierea din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel declarate de IPAPS „Nicolae Dimo”, fiind-ii acordat apelantului termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume, pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 1 577,6 lei. Totodată a fost adus la cunoștința apelantului, că în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită. (f.d. 100-101)

La 08 mai 2018, ora 15:35 Curtea de Apel Chișinău prin intermediul poștei electronice a expediat în adresa reprezentantului apelantului, avocatul Sergiu Coptu copia încheierii din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a dispus de a nu da curs cererii de apel depuse de IPAPS „Nicolae Dimo”, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d. 102).

Astfel, termenul de 7 zile pentru prezentarea apelului motivat și dovada de plată a taxei de stat, stabilit prin încheierea din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a început a curge la 09 mai 2018.

Prin urmare, termenul instituit de instanța de apel pentru prezentarea apelului motivat a expirat la 15 mai 2018, însă, IPAPS „Nicolae Dimo” și nici reprezentantul acestuia, avocatul Sergiu Coptu în termenul acordat de instanța de apel nu au înlăturat neajunsurile menționate prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2018.

Prin încheierea din 31 mai 2018 Curtea de Apel Chișinău, având la bază prevederile art. 369 alin. (1) Cod de procedură civilă, a restituit cererea de apel depusă de IPAPS „Nicolae Dimo”, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu. (f.d. 105, 106-108)

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, IPAPS „Nicolae Dimo”, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu, nu a înlăturat neajunsurile menționate prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2018 în termenul stabilit.

Cu referire la cele menționate, Colegiul reiterează că nu poate fi reținut argumentul invocat în cererea de recurs precum că la materialele cauzei nu există nicio probă, care să ateste faptul că IPAPS „Nicolae Dimo”, și nici avocatul Sergiu Coptu nu ar fi primit în modul stabilit de Cod de procedură civilă încheierea de a nu da curs cererii de apel, or, din materialele dosarului rezultă că copia încheierii din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată avocatului Sergiu Coptu prin intermediul poștei electronice la adresa – xxxxx@xxxx la 08 mai 2018, ora 15:35, fapt ce se confirmă prin informația anexată la materialele cauzei, și anume extrasul din poșta electronică. (f. d. 102)

Sub acest aspect, instanța de recurs găsește drept neîntemeiat argumentul recurentului, precum că nu a fost respectată procedura comunicării încheierii instanței de apel, or potrivit prevederilor art. 105 alin.(1¹) Cod de procedură civilă, citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin telefax, poșta electronică sau prin orice alt mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte (în vigoare la data emiterii încheierii contestate).

Mai mult că, adresa de e-mail la care a fost expediată încheierea de către instanța de apel este anume adresa indicată de către avocatul Sergiu Coptu în mandatul anexat la dosar (f.d. 4), astfel prin înscrierea adresei poștei electronice în datele de contact dânsul și-a rezervat dreptul de a fi înștiințat prin intermediul acesteia.

La caz, urmează a fi concretizat că comunicarea actelor de procedură prin intermediul poștei electronice este un mijloc de comunicare neinterzis de legea procedurală, fapt ce indică la legalitatea acțiunilor instanței de apel de a comunica actele de procedură prin acest intermediu.

În acest context, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că IPAPS „Nicolae Dimo” și avocatul Sergiu Coptu, fiind conștient că au depus la 18 ianuarie 2018 doar cererea de apel nemotivată fără anexarea dovezii de plată a taxei de stat, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt, însă, ignorat de aceaștea.

Mai mult, recurentul-apelantul IPAPS „Nicolae Dimo”, în cererea de apel nemotivată indică faptul că își rezervă dreptul de a prezenta motivele cererii de apel după ce va face cunoștință cu hotărârea motivată a primei instanțe. (f.d. 96)

La acest capitol se va remarca și faptul că IPAPS „Nicolae Dimo” din data depunerii apelului nemotivat și până la data restituirii acestuia, a avut termen real și suficient pentru a prezenta apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat pentru apărarea drepturilor și intereselor sale legitime.

Art. 10 alin. (1), (2) Cod de procedură civilă prevede că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit IPAPS „Nicolae Dimo”, și nici reprezentantul acestuia avocatul Sergiu Coptu nu au prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat pentru depunerea apelului, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă.

La acest segment, instanța de recurs remarcă că, apelantul a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile în termenul stabilit de către instanța de apel și urma să întreprindă toate măsurile necesare, de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvârșire de către ultimul și reprezentantul acestuia, avocatul Sergiu Coptu.

Mai mult ca atât, nu au fost invocate și prezentate careva probe veridice, ce ar fi confirmat imposibilitatea prezentării aceste-i dovezi. Or, participanții la proces, trebuie să aibă o poziție activă, exercitată atât personal, cât și prin intermediul reprezentantului său.

Colegiul civil reține că, apelantul a avut timp suficient și posibilitate de a înlătura neajunsurile menționate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 mai 2018 însă, nu a ținut cont de prevederile art. 56 alin (3) și 61 alin. (1) Cod de procedură civilă, care indică că, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare .

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, în condițiile în care IPAPS „Nicolae Dimo”, reprezentat de avocatul Sergiu Coptu nu a prezentat cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în termenul limită acordat de instanța de apel, concluzia instanței de apel, privind restituirea apelului, întemeiată.

Ținând cont de cele menționate și având în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 31 mai 2018 este adoptată în conformitate cu normele de drept procedural și cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră legală și întemeiată, or, recurentul-apelantul nu a întreprins vre-o acțiune de a prezenta cererea de apel motivată și și dovada de plată a taxei de stat în mărime de 1 577,6 lei în instanța de apel până la 15 mai 2018, ziua în care a expirat termenul pentru înlăturarea neajunsurilor.

CEDO prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (cauza *Golder vs United Kingdom* din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante.

Totodată, Colegiul relevă că soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că ține de obligația apelantului de a lua măsurile necesare privind protejarea dreptului său de acces la instanță (Cauza *Van Harn vs Germania* nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Luând în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs poartă un caracter declarativ și sunt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit.a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide:

Se respinge recursul declarat de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo”.

Se menține încheierea din 08 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Institutul de Pedologie, Agrochimie și Protecție a Solului „Nicolae Dimo” împotriva Întreprinderii Individuale „Voloșciuc Igor” cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea dobânzii de întârziere.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean